

V.Juknaitė. Išsiduosi. Balsu.

Išvykimo dieną vis dėlto atidėjom. Tačiau vieną kartą ji vis tiek atėjo. Atėjo su tylia slepiama baime. Mes jos nerodėm vieni kitiems. Tačiau ir vaikai, ir mes žinojom, kad turėsime parvežti juos į miestą ir vėl paleisti į gatvę. Nupirkom saldinių, sausainių. Daug. Kad užtektų kelionei. Lydėjom juos abi su Vida. Atsisveikinome tylėdami. Sulipome į autobusą. Pasiliekančios sutvarkyti stovyklos mums mojo. Jiems mojo. Ar mojo vaikai, negaliu atsiminti. Jie tvarkingai sėdėjo autobuso sėdynėse, ir mes su Vida skubiai ėmėme dalinti saldinius ir sausinius. Dėjome juos į delnus, bet niekas nevalgė. Stovykloje saldinis ar sausainis – daug jų neturėjom – būdavo praryjamas pakeliui į burną. Jie dingdavo ore žaibo greitumu. Nuvažiavom iki kapinių, įsukom į mišką, iš kur nebesimatė stovyklos. Ir tada tyla dar kartą sprogo. Pirmasis užbaubė keturmetis Ruslanas. Jo atkištas delnas su sausiniais styrojo kaip medinis. Jis rėkė baisiu balsu:

– Aaaa!.. Aaaaa!..

Kitą akimirką baisus raudojimas perplėšė visą autobusą.

Žinau, kad daugiau gyvenime to niekada neišgirsiu. Ir kitais metais po vasaros su tais pačiais vaikais važiavom į miestą tyliai, gal šiek tiek pašliurpčiodami. Vaikai jau pažinojo gyvenimą, jau žinojo savo likimą ir elgėsi atitinkamai. Bet dabar jie rėkė paklaikę, iš visos širdies. Iš saugios, ramios aplinkos jie grįžo į Vilniaus stotį. Mes parodėme, mes atvėrėme jų akis į jų nelaimę, kurią jie ir taip žinojo, bet ji nebuvo tokia skaudi. Neištverė vairuotojas. Jis visu garsu pasuko radiją. Bet muzikos nesigirdėjo. Tik po valandos, gal apie Maišiagalą, riksmas išsikvėpė, buvo girdėti tik tylūs šliurpčiojimai. Tada mes jas išgirdome. Banalias estrados dainas. Ėmėme jų klausytis beveik džiaugdamiesi. Netrukus pasirodė miestas, ir vaikai atkuto. Kažkaip keistai, tyčia džiaugsmingai, lyg patys save erzindami. Tada. Iš magnetofono pasigirdo toji. Dainelė. Nuolat tais metais skambėjusi iš vieno kiosko prie stoties. Rusiškas šlageris. Vienu akimirksniu lyg vėjo gūσιο pakelti vaikai pasičiupo pažįstamą melodiją:

Aš jūreivė, tu jūreivis.

Aš žvejė, tu žvejys.

Aš sausumoje, tu jūroje.

Mes nesusitiksime niekaip.

Tai buvo mums skirta daina.... Autobusas leidosi Ukmergės gatve žemyn, ir vaikai kartu su radiju, plodami rankomis, taip šaukė, kad atrodė, autobusas ištiks. Važiuojant pro „Krasnučą“, paklausiau Eriko ir Vasios:

– Ar jūs čia lipsit? Mes važiavom pro jų namus.

Vaikai niūriai šūktelėjo:

– Į stotį!

Užrašėme jiems savo telefonų numerius. Sakydami, vaikai, kai jus ištiks nelaimė, paskambinkite mums. Tadas pasuko galvą ir pašaipiai pažvelgė į mane. Supratau, kad kalbu iš sausumos jūrai. Kokia gi nelaimė dar galėjo juos ištikti? Kas gi galėjo būti dar blogiau jiems, numestiems kaip šiukšlėms gatvėje likimo valiai.

Sugrįžau į namus ir neturėdama jėgų net nusirengti, atsiguliu. Man pakilo temperatūra ir aš tris dienas pragulėjau, nepajėgdama atsikelti, nors stovyklavietėje buvo daug darbo.

Atidžiai perskaitę tekstą atsakykite į klausimus.

1. Suformuluokite ištraukos temą. 1 t.
2. Įvardinkite priežastis, kodėl vaikai nenori išvažiuoti iš stovyklos, kokiais ištraukos vaizdais tai perteikta pasakojime. 2 t.
3. Paaiškinkite, kodėl Erikas ir Vasia negrįžta į savo namus, o pasirenka stotį? 1 t.
4. Su kokiomis problemomis susidūrė vadovė-pasakotoja? Suformuluokite 2 problemas ir jas užrašykite klausimu? 2 t.
5. Įrodykite, kad vadovai ir vaikai gyvena dviejuose skirtinguose pasauliuose. Savo mintis užrašę, jas pagrįskite tekstu. 4 t.
6. Parašykite samprotavimo pastraipą „Vaikystė be meilės“. 10 taškų. (Teiginys, aptartos problemos, pagrįstos knygos „Išsiduosi. Balsu“ tekstu, išvada).